

Senioren Goirle
samen goed oud worden

de
MARMOT

1-06

Voorwoord

Op 11 maart 2024 opende wethouder Pernell Criens de Marmot: het ontmoetingscentrum voor senioren. Senioren Goirle was de initiatiefnemer. Doel was om te experimenteren met een eigen ontmoetingscentrum voor senioren in het centrum van Goirle. Na het eerste half jaar sprak ik in een aantal bijeenkomsten met de gasten van de Marmot.

Wat zijn de conclusies na een half jaar? En hoe gaan we verder?

Dit experiment wordt mogelijk gemaakt door de steun van enkele grote goede doelen fondsen (Stem, VSB en RCOAK) en van Goirlese particulieren en bedrijven en vooral door onze vrijwilligers.

Allen veel dank voor hun betrokkenheid.

Wil van der Kruijs.
Voorzitter Senioren Goirle.

Samen goed oud worden

Senioren Goirle

samen goed oud worden

Als je vroeger oud(er) werd kon je naar een verzorgingshuis. Maar het tegenwoordige beleid is er op gericht, dat mensen steeds langer in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen. En dat de zorg dan aan huis wordt geleverd.

Maar er is steeds minder zorg beschikbaar, waardoor ouderen meer zelfredzaam moeten worden. En als dat niet meer lukt zijn ze steeds vaker aangewezen op hulp door kinderen, vrienden of buren.

Zelfredzaamheid wordt dan samenredzaamheid. Ook hulp door kinderen en vrienden is echter niet altijd meer vanzelfsprekend: kinderen wonen vaak ver weg en buren werken of zijn ook zelf hulpbehoevend.

Er wordt actief ingezet op 'voorzorgcirkels' of vergelijkbare initiatieven, waarbij wat vroeger zo gewoon was - nabuurschap - wordt geregeld.

Ook Senioren Goirle werkt daar actief aan mee middels onze huisbezoeken.

Langer zelfstandig wonen

Er is in ons land brede overeenstemming, dat de eenzaamheid, die vaak gepaard gaat met langer zelfstandig wonen, ook vraagt om laagdrempelige voorzieningen in de wijk, waar buurt-en wijkbewoners elkaar gemakkelijk kunnen opzoeken. In veel gemeentes is het een onderdeel van het gemeentelijke seniorenbeleid om die wijkcentra in te richten.

In Goirle kennen we de Deel en de Wildacker.

In Goirle is eenzaamheid onder ouderen vooral een groot probleem in Goirle-centrum, waar 50,3% van de inwoners zich eenzaam voelt en 27,8% emotioneel eenzaam is.

Dit ligt hoger dan het nationale gemiddelde. Mede

Ruim 50% van de senioren in het centrum van Goirle is eenzaam.

daarom heeft Senioren Goirle het initiatief genomen om in het centrum in een leegstaand gebouw een ontmoetingsplaats voor ouderen te organiseren: de Marmot. Dat gebouw wordt over enige tijd afgebroken om plaats te maken voor woningbouw. Maar tot die tijd (uiterlijk tot maart 2026) kunnen we hier experimenteren met de vormgeving van een wijkcentrum.

Dit experiment wordt mogelijk gemaakt door de steun van enkele grote goede doelen fondsen (Stem, VSB en RCOAK) en van Goirlese particulieren en bedrijven en vooral door onze vrijwilligers.

Ruim een half jaar de Marmot

Senioren Goirle huurt de Marmot voor 5 dagdelen van Contour de Twern, die de hoofdhuurder is van de gemeente. We hebben de ruimte zelf ingericht met steun van Goirlese ondernemers en particulieren.

Het is - zo zeggen de bezoekers - een gezellige en warme inrichting, die echt een huiskamergevoel oproept. Dat huiskamergevoel wordt versterkt doordat de gasten

Vrijwilligers

worden begroet door vrijwillige gastvrouwen en gastheren - zo'n 25 mensen zijn daarvoor beschikbaar - die de gasten een kopje koffie of thee aanbieden.

Kernteam met Ine, Hennie, Clary, en Elly

Vanuit het bestuur is de voorzitter het aanspreekpunt over alles wat met de Marmot te maken heeft, maar in de praktijk wordt de Marmot “gerund” door een kern-team van drie - Clary van Erven, Hennie de Bruin en Elly Hoogendoorn - onder aanvoering van Ine Sieben. Er is geen personeel in dienst. Alles wordt gerund door de vrijwilligers.

Bezoekers

In 8 maanden tijd gingen we van 192 naar 367 gasten per maand. De tijdsduur varieerde van 'n uurtje koffie drinken na het wandelen tot een hele middag aanwezig op de dagen, waarop er activiteiten zijn.

We hebben een aantal vaste gasten, waarvan sommigen dagelijks binnenlopen. De Marmot biedt deze mensen, met name mannen, een vast punt op de dag. Veel van onze gasten bezoeken ook andere projecten in het dorp zoals Potpourri, Zingen en Zo, Met je Hart, Zonnebloem.

Er zijn goede afspraken gemaakt met het Dorpsteam over het doorverwijzen van gasten met problemen. Ook wordt de maatschappelijk werker ingezet voor deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers.

De Marmot heeft in de afgelopen maanden ook deelgenomen aan lokale activiteiten zoals de Zomer Zonder Zorgen, de Opening, binnenkort de Klinkende Kerstroute, de week van de ontmoeting etc.

Ontmoeting centraal Maar er moet meer zijn

We zijn gestart met het centraal stellen van de ontmoeting : gezellig met elkaar een praatje maken onder het genot van een kopje koffie of thee. We schenken geen andere dranken en zeker geen alcoholische. Dat wordt - zo blijkt uit deze evaluatie - zeer gewaardeerd. "Je kunt natuurlijk naar een café gaan, maar daar moet je maar afwachten of iemand je aanspreekt. Vaak ga je na een drankje weer alleen naar huis. Hier heb ik altijd aanspraak", zegt de een. "Ik was al enkele jaren alleen en eenzaam. Toen ik bij de Marmot kwam en de gastvrouw zei: Mevrouw , welkom. Wilt U een kopje koffie of thee? voelde ik me weer gekend. Ik ben niet meer weggegaan" zegt de ander.

De ontmoeting is het centrale thema gebleven. Maar we hebben er wel wat aan toegevoegd. We kregen

**“Toen de gastvrouw zei:
“Welkom mevrouw.
Wilt u een kopje koffie of
thee” voelde ik me
weer gekend.
Ik ben niet meer weggegaan”**

signalen, dat alleen maar koffie drinken als onvoldoende werd ervaren. Daarom hebben we er het nodige

aan toegevoegd. En gelukkig hebben met name de gastvrouwen en gastheren en de gasten zelf er wat aan toegevoegd. Er ontstonden clubjes om te rikken , te jokersen, te bridgen of te rummikubben. Mensen willen ook iets dóen met elkaar. Op vrijdag komen vooral de

mensen, die willen breien of haken of anderszins willen knutselen. En op maandag verzamelen zich rond de Stamtafel de mensen die met elkaar willen praten over het Goirle van vroeger. Onder de deskundige leiding van Sjak en Ad.

Op woensdag doen de gastvrouwen inkopen voor de soep. Samen met de gasten worden de groenten gesneden. Er wordt gekookt door Elly en de mensen, die zich daarvoor hebben opgegeven, eten gezamenlijk hun soep. De belangstelling is groot. En ook op woensdag is er onder leiding van Henk een hechte club van koersballers ontstaan .

De stamtafel

Het kernteam heeft voor de dinsdagen een nieuwe propositie uitgewerkt : **Aan de stamtafel**. Elke dinsdag wordt er een gast uitgenodigd, die in de informele sfeer van de Stamtafel iets vertelt over zijn of haar leven , passie, werk of een ander interessant thema.

Dat slaat goed aan. De burgemeester vertelde over zijn vak en dat deed ook een van de wethouders, de notaris over het levenstestament , de hovenier over het onderhoud van de tuin en een ander over zijn oorlogsherinneringen. En zo bedenkt Ine met haar kernteam iedere week een ander onderwerp. Die onderwerpen worden allemaal aangekondigd in de speciale rubriek “Post van Ine” in de wekelijkse nieuwsbrief van Senioren Goirle in het Goirles Belang.

Wat ook nieuw is, is dat Senioren Goirle in de Marmot kleinschalige bijeenkomsten organiseert in vervolg op grote bijeenkomsten in het Jan van Besouw. Daar kunnen mensen, die niet zo gemakkelijk het woord menen in een grote zaal, met de spreker dieper ingaan op het onderwerp en het vooral ook persoonlijker maken. Dat gebeurde bijvoorbeeld over het thema ‘dementie’, waar de dementie-consulente van het Dorpsteam aan de stamtafel in gesprek ging. Op deze wijze kan ook inhoud worden gegeven aan de samenwerking met het Dorpsteam. En ook over het onderwerp “Palliatieve zorg” werd onder deskundige leiding doorgepraat in de informele en laagdrempelige setting van de Marmot.

Aan de stamtafel.

De donderdagmiddag heeft geen vast programma. Niet helemaal duidelijk is of dat ook de reden is voor de lage opkomst. We gaan de komende periode de donderdagmiddag gebruiken als vaste napraatmiddag voor bijeenkomsten/ lezingen van Senioren Goirle, maar

ook voor napraat na belangrijke gebeurtenissen: politiek, sport, etc. Maar de vrijwilligers pleiten er voor om toch ook de vrije inloop te handhaven. Dat geldt ook voor de andere dagen. We moeten daar een goede balans in zien te vinden.

“Tel je zegeningen. We zijn pas een half jaar bezig. Het moet zijn tijd hebben”, zeggen de vrijwilligers.

Spanning

De deelnemers aan de evaluatie merken op, dat er een zekere spanning zit tussen de wens en ook noodzaak om een gerichte activiteit te organiseren en de loutere

“Activiteiten zijn nodig en nuttig. Maar hou wel in de gaten, dat het toch vooral om de ontmoeting moet gaan”

ontmoetingsfunctie.

Die spanning vraagt van alle partijen zo nodig

enige inschikkelijkheid. We hebben nu eenmaal slecht één ruimte. Als er iemand een verhaal houdt aan de stamtafel vraagt dat enige aanpassing van de gasten, die komen voor een praatje met koffie.

Gratis koffie?

Om het laagdrempelige huiskamergevoel te versterken, zijn we het project gestart met het aanbieden van gratis koffie en thee. Dat kunnen we tijdelijk financieren met sponsorgeld. Maar ook om de verhoudingen met andere dorpscentra goed te houden, moet er ge-

streefd worden naar betaling.

Het is verheugend om te zien, dat er van gratis koffie eigenlijk al snel helemaal geen sprake meer was. Er staat een foaienpot op tafel, waarin iedereen een vrijwillige bijdrage kan doneren. En wat blijkt : die levert genoeg op om de kosten van de koffie en thee én ook de soep te kunnen betalen. Er kan zelfs een koekje worden geserveerd. Mensen, die het kunnen missen geven royaal en degenen, voor wie de prijs een probleem zou kunnen zijn, kunnen gewoon meedoen. Het is dus niet gratis, maar er wordt solidair betaald! We zullen in het komend jaar moeten zien, of we deze werkwijze kunnen doorzetten.

Communicatie

Er is het afgelopen half jaar veel aandacht gegeven aan de externe communicatie. Een nieuw initiatief moet zijn loop krijgen. Er zijn flyers verspreid in alle verpleeghuizen en andere plekken waar veel senioren wonen. Er zijn contacten gelegd met de huisartsen. Er is gesproken met het Dorpsteam, wat heeft geleid tot enkele samenwerkingsprojecten. Overigens willen we de samenwerking met het Dorpsteam in de komende periode meer vorm en inhoud geven.

Elke maand worden er flyers gemaakt met uitnodigingen voor de Stamtafel op dinsdag. En vooral: De Marmot heeft een vaste plaats in de wekelijkse Nieuwsbrief van Senioren Goirle, die elke dinsdag digitaal wordt verstuurd naar alle 1350 leden en elke woensdag verschijnt in het Goirles Belang.

Samenvattend

De Marmot lijkt een duidelijke functie te hebben gekregen in het aanbod voorzieningen voor senioren in Goirle. Er zijn veel vragen om de voorziening vaker te openen, zoals s’ morgens of in het weekend.

Dat is een kwestie van geld en van de beschikbaarheid van vrijwilligers. Met behulp van de genoemde subsidies kan Senioren Goirle fungeren als aanjager, maar op termijn en structureel kan een voorziening als deze alleen bestaan bij voldoende structurele subsidie van de gemeente.

Het college van B&W en de gemeenteraad zijn uitgenodigd om te worden bijgepraat over dit project. En medio 2025 - een jaar voordat het huurcontract afloopt - zal er duidelijkheid moeten komen op de vraag, of en zo ja hoe dit project verder gaat en of het al dan niet onderdeel kan worden van het gemeentelijk beleid.

